

Formulár ZK - Záverečná karta projektu

Riešiteľ: Prof. Doc. RNDr. TATIANA HRNČIAROVÁ CSc.	Evidenčné číslo projektu: LPP-0135-06
Názov projektu: OCHRANA A MANAŽMENT NELESNÝCH BIOTOPOV V POLNOHOSPODARSKEJ KRAJINE	

Na ktorých pracoviskách bol projekt riešený:	Ústav krajinnej ekológie Slovenská akadémia vied
Ktoré zahraničné pracoviská spolupracovali pri riešení (názov, štát):	

Udelené patenty alebo podané patentové prihlášky, vynálezy alebo úžitkové vzory vychádzajúce z výsledkov projektu:	
Publikácie (knihy, články, prednášky, správy a pod.) zhrňujúce výsledky projektu (uved'te i publikácie prijaté do tlače): <i>Uvádzajte maximálne päť najvýznamnejších publikácií.</i>	Špulerová, J., Hrnčiarová, T. (editori): Ochrana a manažment poľnohospodárskej krajiny: zborník príspevkov z vedeckej konferencie. Bratislava: Ústav krajinnej ekológie SAV, 2008, 306 s. ISBN 978-80-89325-05-4.
	Špulerová, J. Succession changes in extensively used agricultural land. In Ekológia (Bratislava). ISSN 1335-342X, 2008, vol. 27, no. 1, p. 54-64.
	Špulerová, J. Monitoring and restoration of Mutnanska pila bog. In 6th European Conference on Ecological Restoration. Towards a sustainable future for European ecosystems. Providing restoration guidelines for Natura 2000 habitats and species. Ghent, Belgium, 8.–12. September 2008. Papers / Brussels: Kris Decler, 2008, ISBN 978-90-809-1599-2, p. 1-4.
	Špulerová, J. What threatens landscape heterogeneity of peat lands of Biela Orava catchment? In GeoScape: alternative approaches to middle-European geography. ISSN 1802-1115, 2009, vol. 4, no. 1, p. 93-99.
	Špulerová, J.: Evaluation of vegetation and their limits for sustainable development. In GeoScape: alternative approaches to middle-European geography. ISSN 1802-1115, 2010, vol. 5, no. 1, p. XY.
V čom vidíte uplatnenie výsledkov projektu:	- nové vedecké poznatky o nelesných biotopoch a ich zmenách v súvislosti s ich ohrozením sukcesnými procesmi - závery z monitoringu pre prax ochrany a manažment nelesných biotopov (Správa CHKO Horná Orava)

Charakteristika výsledkov

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu (max. 20 riadkov) - slovensky:

V rámci riešenia projektu sme sa zamerali na štúdium súčasnej problematiky prístupov k ochrane a manažmentu nelesných biotopov, ako aj prístupy k ochrane biotopov vyplývajúce z národnej alebo medzinárodnej legislatívy a agroenvironmentálnych programov.

Na základe prehľadu súčasného výskumu zaoberajúceho sa problematikou hodnotenia biotopov pre krajinnoeekologické plánovanie bol spracovaný návrh kritérií na hodnotenie nelesných biotopov. Ako významné kritéria na hodnotenie nelesných biotopov boli vybrané tieto charakteristiky: diverzita spoločenstiev (druhovú bohatosť), pôvodnosť druhového zloženia, prírodoochranná významnosť, aktuálny stav biotopov, popr. ďalšie produkčné alebo ekologicko-stanovištné charakteristiky. Tieto kritéria boli použité pri hodnotení biotopov na modelovom území povodia Bielej Oravy ako aj pri riešení iných projektov, na ktorých aplikantka participovala.

V rámci Slovenska sme bližšie sledovali zmeny využívania poľnohospodárskej krajiny, ako aj súčasné trendy vývoja, ktoré ohrozujú biodiverzitu poľnohospodárskej krajiny. Ako jeden z najvýznamnejších faktorov ohrozenia bolo identifikované opúšťanie od tradičného využívania a následná sukcesia. Pozornosť pri hodnotení zmien biotopov bola venovaná analýze sukcesie opustených pasienkov na základe stanovištných a štruktúrnych charakteristík vegetácie. Druhým príkladom sukcesie bolo sledovanie zmien druhového zloženia a zmien vodného režimu vo vzťahu k realizovaným manažmentovým zásahom realizovaným v minulosti.

Výsledky výskumu boli spracované formou vedeckých a odborných článkoch v domácich a zahraničných časopisoch a zborníkoch, a prezentované na niekoľkých domácich a zahraničných konferenciách a seminároch.

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu (max. 20 riadkov) - anglicky:

Solving the project tasks, attention was given on state-of-the-art of conservation and management of non-forest habitats, in the framework of national or international legislation and agro-environmental schemes.

Based on present research knowledge relevant to the topic of non-forest habitats and their evaluation for landscape planning processes, the proposal of criteria significant for evaluation of non-forest habitats was elaborated. Following criteria were suggested for evaluation processes: species richness, naturalness, nature conservation significance, favorable conservation status of habitats or other characteristic of production. These criteria were applied for evaluation of habitats of Biela Orava river catchment as well as in other regions, by solving tasks of different projects, on which applicant participated.

Land use changes of agricultural landscape and their trends, which affect biodiversity of non-forest habitats, were studied in different regions of Slovakia. Abandonment and next succession was identified as one of the most significant issues of threat. The succession was studied on the example of abandoned pastures, focused on species composition changes and correlation to their environmental variables. Second example of study succession was oriented to monitoring of species changes and changes of hydrological conditions in correlation previous management measures realized in the past.

Research results were published as article in national or international journal or conference proceedings, and presented at the national or international workshops and conferences.

Podpisom záverečnej karty riešiteľ vyjadruje svoj súhlas so zverejnením údajov v nej uvedených.

Podpis zodp. riešiteľa:

Dátum:

Podpis štatutárneho zástupcu:

Pečiatka: